

tror, at dette Lovforslag ikke vilde være kommet saa let igennem Thinget, hvis det ikke havde trufset sig saa, at det var fremkommet paa en bevæget Tid, hvorved man maatte lagde mindre Mærke til det, end man under andre, ordinære Forhold vilde have gjort, og jeg mener ialtsald, at det ikke er skiftet til saaledes at gaa igennem Thinget i Galop. Jeg vil blandt andet gjøre opmærksom paa, at der i dette Lovforslag endnu opretholdes en Lov om Expropriation af 11te December 1857 § 10, hvilken netop er bleven bragt til Anvendelse ligeveifor de Byggeforshold, vi have set foretagne midt i Byen. En Bestemmelse deri gaar nemlig ud paa, at man i visse Tilfælde kan miste al Erstatning for det, man maa afstaa af Bygninger, Jordsmøn og deslige, „naar den af Kommunen trufne Foranstaltning af Kommissionen skjønnes at medføre større Fordel for Cieren, end det Afstaaedes Værdi udgjør“. Dette Skjøn kan imidlertid være temmelig forskjelligt hos den, der eier Eiendommen, og hos det vedkommende Selskab. Naar f. Ex. en privat Ciers Interesser komme i Sammenstød med et saadant Konsortiums, kan det være, at han paa ingen Maade vil anfse sig for at være vel holden ved det Resultat, hvortil man fra den anden Side kommer. Jeg skal foreften ikke her i dette Dieblif gaa videre ind paa denne Sag, men der er et Tilfælde af den Art, som har været meget omtalt her i Byen, idet en Mand paa Østergade har maattet finde sig i uden Erstatning at nedrive et Jag Hus eller to. Man antog nemlig, at han ikke var brøstholden ved, at han ingen Erstatning fik, idet hans Bygning ogsaa kom til at faae Front ud til en anden Gade; men jeg vil tillade mig at have den Mening, at det for en Bygning som ligger paa Østergade, der er Byens mest befærdeede Gade, vistnok kun har meget Lidt at betyde, om den ogsaa kan faae Indgang fra en Gyde, en forhenværende Pedernadsgang, som nu er bleven lidt bredere; ialtsald tillader jeg mig at tvivle derom. Jeg nævner imidlertid kun dette i Forbigaaende, idet jeg ikke fuldstændig er inde i Sagen, men blot kan fremhæve, hvad der er almindelig omtalt i Byen. Det forekommer mig, at det, at et saadant Konsortium er opstaaet, gjør det nødvendigt, at man ikke foretager nogen Forandring ved Byggesloven, uden at man paa det Nøieste undersøger, af hvilken Bessaffenhed Forandringen er. Efter at et saadant nyt Forhold er indtraadt, forekommer det mig ligeledes, at det vilde være i høi Grad ønskeligt, at man tog under samlet Overveifelse baade den Lov, jeg nævnte, af 1857, om de almindelige Vandløb, Veie osv. i Kjøbenhavn, Loven om Bebyggelse af Terraintet udenfor Byen og selve Byens almindelige Byggeslov. Jeg staar saa ene her i Thinget, at jeg ikke har kunnet pleie nogen Forhandling herom med Andre; men jeg tillader mig at henstille til de Herrer, der maatte nærmere have forhandlet denne

Sag med hinanden, om de ikke skulde kunne finde nogen Grund i de Bemærkninger, jeg her har anført, til maatte at foranledige, at 2den Behandling af Sagen standses, og at Lovforslaget henvifses til et Udvalg. Selv vil jeg ikke foreslaa dette, saalænge jeg ikke fjender Stemningen i Thinget i det Hele; men jeg har kun villet tillade mig dette Par Bemærkninger, fordi det forekommer mig, at man udsætter Borgernes Eiendomsforhold for alt for stor Fare, naar den Enteltes Interesse kommer i Konflikt med et stort og mægtigt Byggeselskab, der paatager sig at ombygge Byen.

Justitsministeren (Klein): For først at vende mig til den sidste ærede Taler, maa jeg tilstaa, at hans Anse imod det foreliggende Lovforslag var mig noget usorstaelig. Han fremfattede først den Anse, at det foreliggende Lovforslag opretholder Expropriationsloven af 14de December 1857 § 10. (Winther: Nei, jeg sagde, at den nugældende Bygningslov opretholder Expropriationsloven.) Ja, men det ser jeg ikke har det Allermindste at gjøre med det foreliggende Lovforslag. Det kan dog ikke indvendes imod det foreliggende Lovforslag, at den nu gjældende Bygningslov opretholder en Bestemmelse i Expropriationsloven, som det ærede Medlem ikke synes om. Naar det ærede Medlem derpaa omtalte et Tilfælde paa Østergade, som efter hans Mening skulde have fundet sin Afgjørelse paa en ubillig Maade, skal jeg ligesaa lidt som han komme nærmere ind derpaa, skjøndt jeg tror, at jeg fjender Noget hertil, medens det ærede Medlem selv tilstod, at han ikke rigtig kjendte dette Tilfælde. Men ialtsald forekommer det mig, at det er lige saalidt denne Sag vedrørende, som hvad det ærede Medlem udtalte om Opstaaelsen af Byggekonsortier her i Byen osv. Dersom den Omstændighed, at der er opstaaet Byggekonsortier, skulde kunne gjøres gjældende som et Moment af Betydning ved det foreliggende Lovforslag, saa maatte det, forekommer det mig, pienlyntig snarest være i den Retning, at den tiltagende Byggelyst og Spekulation i Byggeri maa føre til jo før jo heller at supplere den nugældende Bygningslov saaledes, at der ikke mere kan finde Misbrug ved Byggeriet Sted, og det forekommer mig aldeles pienlyntigt, at dersom der er Noget, der maa se hen til det foreliggende Lovforslag med Mistanke og Frygt, er det dem, der tænke paa at bygge, og som netop mulig, belærte af de Erfaringer, der foreligge, kunne have spekuleret i at bygge paa en Maade, der maa siges at være utilbørlig, skjøndt den ikke kan siges at være forbudt ved Bygningsloven, som den nu for Tiden lyder. Men at den Omstændighed, at der er opstaaet Byggekonsortier, skulde kunne føre til Betænkneligheder i den Retning, som det ærede Medlem gjorde gjældende, er mig, som sagt, fuldstændig usorstaeligt. Det